

DEMORALIZACJA NIELETNICH

Demoralizacja - to pewne rozprężenie, zwłaszcza moralne, zepsucie, rozluźnienie dyscypliny, karność. Demoralizacja to pewien proces odchodzenia od obowiązujących w społeczeństwie wartości moralnych, a przejawiających się poprzez: popętnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego (chodzenie na wagary), używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych.

Demoralizacja jest wynikiem i jednocześnie przejawem nieprzystosowania społecznego nieletniego. Nie chodzi tutaj o zachowania jednostkowe, sporadyczne, izolowane lecz o zespoły różnorodnych zachowań powtarzające się wielokrotnie i utrzymujące się. Duży wpływ na demoralizowanie nieletnich ma otoczenie w którym się znajdują. Pod namowami rówieśników młodzież ulega ich wpływowi i przyjmuje ich negatywną postawę do społeczeństwa.

Nieletni-pojęcie to zostało zróżnicowane i odnosi się do trzech grup osób objętych wspólną nazwą „nieletni”, w zależności od rodzaju prowadzonego postępowania, wieku osób oraz stosowanego środka wychowawczego lub poprawczego:

- a) w zakresie postępowania dotyczącego zapobiegania i zwalczania demoralizacji- **nieletnim jest to osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.**
- b) w zakresie postępowania o czyny karalne jest to osoba, która dopuściła się takiego czynu po ukończeniu 13 roku życia, a przed ukończeniem 17 lat.

c) w zakresie postępowania wykonawczego, w zakresie wykonywania środków wykonawczych lub poprawczych. W tym przypadku za nieletniego uważana jest osoba, względem, której środki takie zostały orzeczone, choćby ukończył 18 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21 lat.

Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich mówiąc o demoralizacji wymienia w szczególności takie jej formy:

- naruszenie zasad współżycia społecznego (szkodzenie innym),
- popełnienie czynu zabronionego,
- systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego (wagary),
- używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia (alkohol, papierosy, tabaka, środki odurzające lub psychotropowe, grzyby i rośliny halucynogenne, kleje itp.),
- uprawianie nierządu,
- włóczęgostwo (ucieczki z domu, żebractwo),
- udział w grupach przestępczych,

Każdy kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji dziecka, ma społeczny obowiązek przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia rodziców, opiekunów, szkoły, sądu rodzinnego, policji lub innego właściwego organu (jak wynika z art. 4 § 2 ustawy).

Wobec **nieletniego**, który dopuścił się czynu karalnego lub który wykazuje przejawy **demoralizacji**, na podstawie art. 6 ustawy sąd może m.in.:

- udzielić upomnienia;
- zobowiązać do określonego postępowania, a zwłaszcza do naprawienia wyrządzonej szkody, do przeproszenia pokrzywdzonego;
- ustanowić nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekuna;
- zastosować nadzór kuratora;
- orzec umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym albo w rodzinie zastępczej zawodowej, która ukończyła szkolenie przygotowujące do sprawowania opieki nad nieletnim;
- orzec umieszczenie w zakładzie poprawczym;
- zastosować inne środki zastrzeżone w niniejszej ustawie.

Opracowała:

Małgorzata Kasprzak –pedagog szkolny